

M. François Bausch, Vice-Premier Ministre | An zweetens, Här Clement, Dir sidd Spezialist dran, fir ëmmer an aner Richtungen ze deviëieren a fir Saa-chen ze dréinen, wéi se net sinn.

Une voix | Dir och.

M. François Bausch, Vice-Premier Ministre | Et geet net ëm den Inhalt vun deem doten Text, deen Der haut hei deposéiert hutt, Dir an d'Madamm Oberweis, mee et geet drëms, dass Der eppes an deem Kontext gesot hutt, wat mat deem Text nëischt ze dinne huet. Bon, dont acte.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Bausch.

6. Dépôt d'une motion par M. Léon Gloden

An dann huet den Här Léon Gloden d'Wuert gefrot fir den Depot vun enger Motioun.

Exposé

M. Léon Gloden (CSV), auteur | Merci, Här President. Ech deponéieren am Numm vun der CSV-Fraktioun hei eng Motioun betreffend déi Problematik vun der C1/B1-Karriär an der Police vun deene Leit, déi en Treizièmes- oder Premièresdiplom als Ofschluss hunn. Do gëtt et eng ganz Serie vu Jugementer, an dee leschten Arrêt, dee geschwat ginn ass an där Affär, ass dee vum 2. Mee dëses Joers vun der Cour administrative, wou d'Cour festgestallt huet, datt am Gesetz vun 2018 eng Lacune ass. An ech deponéieren hei eng Motioun, fir de Policeminister an d'Regierung opzefuerderen, déi Lacune ze verbesseren.

Merci.

Motion

La Chambre des Députés,

– *vu les lois modifiées (i) du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'Etat et (ii) du 18 juillet 2018 sur la Police grand-ducale ;*

– *vu les jugements du tribunal administratif (n° du rôle 42846, 42861, 42862, 42866, 42905 et 42944) à la base desquels se trouvent des recours contre des décisions du ministre de la Sécurité intérieure en matière de promotion ;*

– *vu l'arrêt de la Cour constitutionnelle du 9 décembre 2022 (n° du registre 00174) ;*

– *vu les arrêts de la Cour administrative du 2 mai 2023 contre les jugements du tribunal administratif (n° du rôle 42846 et 42861), relatifs au reclassement des policiers diplômés de l'enseignement secondaire ;*

– *considérant qu'il n'existe pas de base légale pour le reclassement automatique des fonctionnaires du groupe de traitement C1 du cadre policier de la Police, détenteurs d'un diplôme de fin d'études secondaires classiques, d'un diplôme de fin d'études secondaires générales, voire d'un diplôme équivalent, dans le groupe de traitement B1 ;*

– *rappelant que le Ministre de la Sécurité intérieure a annoncé, lors de la séance plénière de la Chambre des Députés du 7 mars 2023, être prêt à entamer des discussions avec le Ministre de la Fonction publique concernant le reclassement des policiers diplômés de l'enseignement secondaire ;*

– *soulignant que le gouvernement a annoncé à plusieurs reprises vouloir attendre l'arrêt de la Cour administrative, qui est désormais disponible,*

invite le Gouvernement

– *à présenter, dans les meilleurs délais, un projet de loi qui évite toute discrimination des fonctionnaires du cadre policier du groupe de traitement C1 qui, au moment de*

l'entrée en vigueur de la loi du 18 juillet 2018, disposaient déjà du diplôme requis pour accéder par reclassement au groupe de traitement B1.

(s.) Léon Gloden, Nancy Arendt épouse Kemp, Laurent Mosar, Gilles Roth, Claude Wiseler.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Gloden.

7. 8157 – Projet de loi autorisant le Gouvernement à financer le programme « Medium Earth Orbit Global Services » (MGS)

Da komme mer elo zum Projet de loi 8157 iwwert d'Finanzéierung vum MGS-Programm. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo d'Madamm Rapportrice vun dësem Projet de loi, déi honorabel Madamm Stéphanie Empain. Madamm Empain, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Sécurité intérieure et de la Défense

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Villmools merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, mir hunn d'lescht Woch an der Chamberskommission déi nei Ligne directrice de la défense virgestallt kritt, an ouni elo do an den Detail ze goen, steet an deem Dokument eeben dran, dass nieft de konventionellen an nukleäre Menacen, eeben och déi asymmetresch an hybrid Menacé souwéi och de Beräich Cyber an de Beräich Space an de Fokus réckelen.

Eis europäesch an transatlantesch Partneriater ginn hei an deem Dokument och ervirgehewen. An an deem Sënn gëtt och d'Gewicht geluecht op Pooling and Sharing, also gemeinsam Projeten.

An anert Zil, dat an dësen neie Lignes directrices ugesteiert gëtt, ass deemno och den Effort de défense, dee jo soll – dat hate mer jo och schonn e puermol diskutéiert – op 1 % vum PIB eropgeschrafft ginn.

Fir dëst ze maachen, ass et awer wichteg, sech op Projeten ze konzentréieren, wou mir als klengt Land awer och eng grouss Plus-value kënnen bidden. A genau an deem Kader beweegt sech och dëse Projet de loi. Hei si mer am Beräich Space ënnerwee. De Volet Espace ass scho laang net méi just en ziville kommerzielle Beräich, mee kritt och ëmmer méi Bedeutung am militäresche Beräich. An hei huet Lëtzebuerg jo och schonn zwee Projete lancéiert. Bekannt sinn hei virun allem d'Projete vum LUXEOSys, wat en Observatiounssatellit ass, an zum Beispill och vum GovSat, wou et ëm Satellittelekommunikatioun geet.

An am Kader vun eiser Spacestrategie huet Lëtzebuerg sech verschidden Ziler gesat, zum Beispill d'Kooperatioun mat Partnerlänner, d'Entwécklung vun Dual-Use-Capacités, also souwuel zivill wéi och militäresch Capacités, d'Resilienz vun eise Spaceaktivitéiten ofzesécheren a Ressourcen effikass mat eise Partner ze geréieren. Stéchuert hei och erëm: „Pooling and Sharing“.

An dëse Kader reit sech dann och dëse Projet an, deen ech elo ganz kuerz wëll virstellen. Mir sinn hei, wéi gesot, am Beräich vun der Satellittelekommunikatioun – mir si jo schonn zënter enger Zäitchen an deem Beräich aktiv, zënter 2012, fir méi prezis ze sinn –, an zwar geet et hei elo ëm eng nei Generatioun vun Satellitte vun SES, genannt O3b mPOWER, zu där mer eis heimadder Accès verschafen a wou mer dës Capacités zesumme mat den USA wëllen exploitéieren.

Dës nei Satellitte bidden eng grouss Flexibilitéit, eng méi schnell Transmissioun vun den Informatiounen an och eng méi grouss Couverture vun der Äerd. Virun allem stellt dëse System och e souveräne Réseau duer. Dëse Programm ass complémentaire zum GovSat-Projet, dee sengersäits geostationär ass. Par rapport zu engem geostationäre Satellitt huet déi heiten nei Technologie 40-mol méi Capacités disponibel.

Bon, ech wëll elo net ze vill an déi technesch Detailer goen. Et war ustrengend genuch bei der Presentatioun vum Projet an der Kommissioun. Et ass effektiv, esou gesinn, e ganz, ganz technesche Projet. Mee d'Detailer dozou – e bësse méi Detailer dozou – fannt Der och a mengem schrëftleche Rapport.

Partner bei dësem Projet sinn elo an enger éischter Phas d'USA. An herno kënnen dann an enger zweeter Phas aner Partnerlänner dem Programm och bäitrieden. Wichteg ass, heibäi ze soen, dass d'Defense natierlech och d'Recht huet, esou Partneriater ze refuséieren.

Méi allgemeng gesinn, muss een och festhalen, dass et sech hei ëm e Produit oder e Projet vun der SES handelt, déi hir O3b mPOWER-Capacités och hirersäits commercialiséiert, woubäi d'Defense dann net implizéiert ass.

D'SES huet och schonn esou Satellitten an där Konstellatioun an der Luucht, deemno ass et och d'SES, déi hei d'Risiko vum Projet dréit. Et ass bei dësem Projet esou, dass et de Lëtzeburger Staat ass, dee sech zesumme mat den USA Capacités akeeft. Dës ganz Ofwécklung vum Akaf vu Capacités leeft dann iwwert d'NSPA, well et esou och méi einfach ass fir aner Partnerlänner, fir sech da spéiderhi kënnen anzekafen.

D'Ziler vum Projet nach emol: D'Resilienz vun eise Spacecapacités soll gestärkt ginn, gläichzäitig soll och eis Zesummenaarbecht an deem Beräich mat den USA verdéift ginn, ënner anerem och, well mer eis do schonn als seriöse Partner en Numm gemaach hunn. Et soll dann och e Projet sinn, un deem sech aner Partner bedeelege kënnen a wou mer eng sënnavoll Kontributioun am Kader vun eisem Effort de défense maachen an an deem Kader och dann eis national Industrie stärken. Mer dierfen nämlech net vergiesen, dass et sech hei net just ëm en nationalen Invest handelt, mee dass och d'USA hei eng ganz héich Investitioun tätigen, wat eiser nationaler Industrie natierlech dann och erëm zegutt kéint.

Wa mer dëse Projet haut stëmmen, kéint dës Capacitéit, wann alles gutt leeft, Enn des Joers oder Ufank nächst Joer operationell sinn. D'SES ass, wéi gesot, zoustänneg fir d'Exploitatioun, mee wa mer dann awer an d'Zukunft kucken, ass och net ausgeschloss, dass eis Arméi sech hei ronderëm kéint eng Filière opbauen a Leit ausbilden, déi dann och mat deene Capacités, déi mer elo akafen, schaffe kënnen.

Wat de Projet de loi als solchen ubelaangt, deen ass relativ kuerz. Et ass e Finanzéierungsgesetz, wouranner festgehal gëtt, dass mer fir dëse Projet e Maximum vun 195 Milliounen Euro, an dat iwwer zéng Joer, kënnen zur Verfügung stellen.

Zu den Aarbechten an der Kommissioun: De Projet de loi ass den 21. Februar 2023 deposéiert ginn. Mir kruten den 23. Februar an der Kommissioun d'Presentatioun gemaach. De Conseil d'État huet säin Avis schonn de 14. Mäerz ofginn. Dësen hu mer dunn och an der Sëtzung vum 30. Mäerz analyséiert. De Conseil d'État hat keng Remarken um Fong vum Projet, sou dass mer dann dëse Rapport och ugeholl hunn.

An deem Sënn soen ech Iech alleguerter Merci fir d'No-lauschteren, fir d'Matschaffen an der Kommissioun a

ginn heimadder och den Accord vun der grénger Fraktion.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools der Rapportrice Stéphanie Empain.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Jean-Marie Halsdorf agedroen. Här Halsdorf, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Jean-Marie Halsdorf (CSV) | Merci, Här Président. Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wollt der Rapportrice, wéi dat ëmmer üblech ass, Merci soe fir hire schrëftlechen a mëndleche Rapport. An ech kann och scho virausschécken, dass mer dëst Finanzgesetz als CSV wäerte stëmmen.

Mee well et eeben an d'Stratégie spatiale vun der Defense passt, well och den NSPA, also eis fréier NAMSA an NATO-Agence vun der Cap, associéiert ass, an och well et Retourne gëtt fir den SES – dee Kader ass gutt –, Retourne, déi awer nach net chiffriert sinn – Här Minister, vläicht hutt Der do eng Iddi, a wéi eng Richtung dat geet –, a well mer elo just virun de Wale sinn, soe mer: Et wäert jo alt net esou goe wéi beim Militärsatellit, wéi bei Ärem Virgänger. Ech mengen net, dass et esou geet, dat mengen ech wierklech net. Mee firwat soen ech dat? Well et u verschiddene Garantien feelt, u verschiddene Präzisiounen.

Am Gesetz steet, dass de Projet sécher reusséiert, wann d'USA sech associéieren. A si wäerten dat och maachen. Mee et steet just am Gesetz „un investissement significatif“. Wat ass en Investissement significatif? Ech mengen, do bräichte mer Präzisiounen. Et gëtt och kee Kontrakt, wéi dat Ganzt dann herno soll fonctionéieren. Et gëtt och kee Cahier de charge. Wat sinn d'Besoinen? Also et stinn nach vill Fragezeichen do a mir wëssen och de Moment nach net, wat mat de Capacitéite geschitt. Vläicht kënn Der eis do haut scho Präzisiounen ginn, e Katalog oder esou? Et komme jo Antennen, sougenannt Passerellen oder Gatewayen. Déi komme jo net an eist Land, mee soss duerch d'ganz Welt. An dofir wäert ech och eng Motion deposéieren, eeben dass ech frou wär, wann Dir als Minister eis reegelméisseg kéint an d'Bild setzen, wéi dee Projet hei weidergeet, well eeben nach vill Froen opstinn. Mir sti positiv dozou, mir mengen och, dass et eng gutt Saach ass, mee mir mussen awer am Bild bleiwen, wat herno do kënn oder wat herno do net kënn.

De Projet kascht 195 Milliounen, wéi d'Madamm Rapportrice och gesot huet, e Käschtepunkt, dee sécherlech nach wäert an d'Luucht goen, well am Gesetz steet jo och dran „tel que déterminé par l'évolution de l'indice des prix“. Wann de Präisindex wäert an d'Luucht goen, da wäert et och nach méi deier ginn. Et ass e Constat, deen ech maachen. En anere Constat, deen ech awer och maachen, dat ass d'Personal. Wat gëtt do gebraucht u Personal, fir dat doten ze maachen? Oder geet dat automatesch mat deem Personal, wat mer elo hunn? Dat waren e puer Froen, déi ech Iech, Här Minister, wollt stellen.

An ech wollt da Merci soe fir Är Opmierksamkeet. A wéi gesot, d'CSV wäert dëse Projet stëmmen, an ech deposéieren dës Motionen. Merci.

Motion 1

La Chambre des Députés,

– considérant l'importance du projet « Medium Earth Orbit Global Services » (MGS) pour la sécurité nationale ;

– considérant que le programme MGS fait partie de l'effort de défense luxembourgeoise dans le cadre de l'OTAN ;

– considérant le budget important du programme,

invite le Gouvernement

– à informer la Chambre des Députés régulièrement sur l'état d'avancement et l'évolution des coûts du programme « Medium Earth Orbit Global Services ».

(s.) Jean-Marie Halsdorf, Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, Gilles Roth, Claude Wiseler.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Halsdorf. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Gusty Graas. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här Président. Ech mengen, den extreem schlëmme Krich, dee mer de Moment an der Ukrain erliewen, dee beweist ganz kloer, datt et nach ëmmer Leit gëtt, deenen hir Hegemoniebestriewungen einfach net ze bremse sinn. An entre-temps huet sech erausgestallt, datt de Putin e ganz geféierleche Mann ass an datt all déi ziviliséiert Länner müssen nach méi wéi jee zesummestoen, fir dee Krich do gestoppt ze kréien.

Ech wëll elo an deem Kontext och nach eng Kéier op déi zéng EU-Sanktiounspäck hiweisen, déi bis elo geholl gi sinn. Dat sinn eng plus ou moins 11.500 Mesüeren. Sécher muss een hei ënnersträichen, datt d'Ekonomie a Russland vläicht domadder elo net onbedéngt an d'Knée gedréckt ginn ass, mee et kann een awer och net soen, datt déi Mesüre bis elo ouni Konsequenze bliwwen sinn.

Eppes ass sécher, an dee Krich hei beweist dat besonnesch: Mir brauchen eng ganz staark Verteidigungsgemeinschaft, an da si mer natierlech och ganz séier bei der NATO. Et ass nach net esou laang hier, do hu Leit gesot, d'NATO wier obsoleet. Anerer hu gesot, si wier gehierdout. Ech mengen, déi sinn all Lige gestrooft ginn. An och dee leschte Pazifist muss haut erkennen, datt mer eng ganz staark Verteidigungsgemeinschaft, wéi gesot, wéi d'NATO brauchen. Just Klammer op: D'NATO-Parlament wäert iwwregens den nächste Weekend hei zu Lëtzebuerg siegéieren. Klammer zou.

Datt esou Länner wéi Schweden a Finnland, déi grad ëmmer op hir Neutralitéit an all deene Joerzénge gepocht hunn, och d'Demande gestallt hunn, fir an d'NATO ze kommen, och dat seet ganz viles aus. Datt Schweden nach net gréng Luucht kritt huet, dat läit jo dann un de Walen an der Türkei, wou mer jo dann hoffen, datt a 14 Deeg do wäert eng Ännerung kommen.

Ech wëll dann och nach eng Kéier op de Sommet vun 2014 zrëckkommen, wou deemools jo festgehalen gi war, datt d'Länner méi Efforte sollte maachen, fir sech un den NATO-Depensen ze bedeelegen. Lëtzebuerg huet deemools gesot, datt et bis den Horizont 2028 op 1 % géif kommen. Ech soen dat awer ganz éierlech hei: Dat soll net onbedéngt eist Endzil sinn. Wann d'Situation sech un internationale Plang nach weider sollt verschlechteren, an dat ass leider net auszuschléissen, da muss een awer och als klengt Lëtzeburger Land driwwer nodenken, ob een net soll eng Kéier déi Grenz vun 1 % zumindest iwwerdenken.

Dowéinst ass dee Projet, dee mer haut hei diskutéieren an dee mer och wäerte stëmmen, ganz wichteg. Et geet jo ëm d'Medium Earth Orbit Global Services, an eppes ass kloer: De Besoin u Satellittekommunikation, deen ass an deene leschte Joren immens an d'Luucht gaangen, dee wäert och nach an d'Luucht goen.

Mir hu jo als Lëtzebuerg och do e gewëssenen Know-how. Da si mer och ganz séier bei der SES, déi jo ouni Zweifel e Maartféierer ass. Mir hu jo och op dëser Plaz

den 10. Dezember 2014 de GovSat gegrënnt, wat och eng ganz wichteg Decisioun war. A mir si jo och Member an der Agence européenne de défense, dat ass eng sougenannt Agence d'achat. Duerfir mussen mer dat Potenzial, wat mer als klengt Land zur Verfügung hunn, och ausnotzen, fir eis, wéi gesot, prioritär an den Dénge vum der NATO ze setzen, well um klasesche militäresche Plang kënne mer jo natierlech kee groussen Obolus leeschten, an dowéinst ass et eebe wichteg, datt d'Zuel vun de Benotzer vun eisen eegene Capacitéiten, fir iwwer Satellitten ze kommuniquéieren, nach weider muss ausgebaut ginn. Et dierf ee jo och net vergiessen, datt d'Digitalisatioun eng ëmmer méi grouss Roll spillt, och wat d'Notzung vun de Satellitten an der Defense ugeet.

Ech wëll dann awer och ervirhiewen, datt den MGS och fir d'EU an aner Partner, wéi d'Madamm Empain, där ech och Merci soe fir hire Rapport hei, schonn ervirgehewen huet, datt dat eis och déi Méiglechkeet gëtt, och op deem Niveau ze kollaboréieren. An et kann een dat net oft genuch hei ënnersträichen: Grad e Land wéi Lëtzebuerg muss sech, wéi gesot, um internationale Plang iwwer esou Weeër abréngen.

An dann, wat de Käschtepunkt ubelaangt, och dat sollt een awer hei ënnersträichen: 195 Milliounen iwwer zéng Joer, wa mer dat dividéieren duerch zéng, da komme mer op knapp 20 Milliounen ouni TVA. Och dat, muss een awer hei soen, ass awer net onbedéngt elo esou en horrende Chiffer. Ech mengen, dat soll eis et als Land och wäert sinn. A wéi gesot, et ass virun allem vis-à-vis vun eisen internationale Partner e ganz kloert Zeeche gesat, datt Lëtzebuerg gewëllt ass, sech, senge Moyenen no, och do bei de Sécherheetsfroen ze investéieren.

Här Präsident, Dir Dammen an Dir Hären, selbstverständlech stellt sech och hei d'Fro vun der Responsabilitéit vun dem Lëtzeburger Staat an der ganzer Defensepolitik. Da si mer och ganz séier bei den Dronen. Mir haten dat jo och an der Kommissioun thematiséiert, krute jo och do eng Rei Explikatiounen. Mee och do soll een zwar net esou naiv sinn! Et weess een net, wat awer och spéider nach eng Kéier ka geschéien, wat den Asaz vun Dronen ubelaangt.

Jiddefalls, mat dësem Projet leeschte mer e wichtige Beitrag, net nëmmen um Niveau vun der Defense allgemeng, mee och, wéi gesot, wat eise Beitrag fir d'NATO ugeet. An deementspreechend bréngen ech selbstverständlech och d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Graas. An da wier et un där honorabelen Madamm Lydia Mutsch. Madamm Mutsch, Dir hutt d'Wuert.

Mme Lydia Mutsch (LSAP) | Merci, Här Präsident. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mat dësem Finanzéierungsgesetz consolidéiere mir als Lëtzeburger eis Position als dynameschen Acteur an als fiabele Partner am Spaceberäich. A mat deem MGS-Programm hu mir d'Méiglechkeet, eis Strategie spatiale de défense ze valoriséieren, wat mir als LSAP-Fraktioun begrëissen. Dat ass an eisen Ae wichteg, dass mir eis zesumme mat eise Partner am Weltraum engagéieren, aleng scho fir sécherzestellen, dass de Weltall friddlech genotzt gëtt an dass d'internationalt Recht respektéiert gëtt. Dass dat keng Selbstverständlechkeet ass, dat brauch ech heibanne jo kengem ze soen.

Mat deem Kommunikatiounssatellit, deen ugeschaaft gëtt, kritt d'Lëtzeburger Defense remarkabel Capacitéiten, déi weltwäit kënne genotzt ginn, an dat bréngt wierklech eng considerabel Verbesserung vun der Performance an der Resilienz vun eise Satellittekommunikatiounssystemer.

Et ass schonn hei vu menge Virriedner gesot ginn: Mir si jo amgaang, als Lëtzebuerg eng Strategie opzestellen, mat där mer eis Defensedepensen iwwert déi nächst Jore progressiv an d'Luucht setzen, wat mat Bléck op déi international Solidaritéit ganz wichteg ass. An do gehéiert fir eis derzou, an dat ass och esou an der Kommissioun diskutéiert ginn, dass mer wëllen nohalteng investéieren, spréich esou investéieren, dass et och fir eis Land sënnavoll ass. Do ginn natierlech da Capacitéite mat double Usage besonnesch interessant a ginn dofir och vun eiser Regierung privilegiéiert, wat mir begrëssen.

Op där enger Säit valoriséieren a promouvieren mir e Savoir-faire, deen hei zu Lëtzebuerg schonn do ass an an deem mir ganz kredibel sinn, nämlech am Space an am Satellitteberäich. An op där anerer Säit mécht deen heiten Investissement an den MGS d'Dier op fir weider international Kooperatiounen, op déi mir natierlech als Land ugewise sinn. D'USA stinn am Raum, an eisen Aen ass et awer och wichteg, nach weider multilateral Kooperatiounen unzestriewen.

A voilà, dat wier et. Ech konnt ganz kuerz sinn, dat och dank deem ganz ausféierleche schrëftlechen a mëndleche Rapport vun eiser Presidentin, der Madamm Empain. Ech ginn also den Accord vu menger Fraktioun mat op de Wee a soe Merci fir d'Attention.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Mutsch. An da wier et um honorabelen Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, villmools merci, Här President. Ech muss ëmmer erëm soen, dass esou Debatte wéi déi hei mech awer faszinéieren! An zwar net onbedéngt wéinst dem Inhalt, mee politesch!

Wann ech esou op mäi Liewen zrëckkucken – jo, et ass heiansdo interessant zrëckzekucken –, da waren et dach ëmmer déi gréng, déi vehement géint esou Projekte waren.

(Brouhaha)

Ech erënnere mech u meng Zäit an der Arméi, wéi mer do ugegraff goufe vun eisen deemolegen ... – ech war jo dunn nach net an der Politik –, vu Membere vun deene Gréngen. Et ass ganz interessant, déi Mutatioun matzeerliewen – ech mengen, et ass eng philosophesch Diskussioun, eng politesch Diskussioun –, wéi déi Partei sech geännert huet, zënter datt se an der Regierung ass.

Bon, hei hu mer elo e Projet. Ech soen der Madamm Empain Merci; Merci fir hire Rapport a Merci, dass se mer erlaabt huet, nach eng Kéier op mäi Liewen zrëckzekucken an déi dote Konklusioun ze zéien.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Gären!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Merci och! Also, mir hunn hei e Projet fir 195 Milliounen. 195 Milliounen, dat ass enorm vill Geld, quitte datt et sech op eng Rei vu Joren erstreckt! A mir wëssen, dass mer international ganz staark ënner Drock sinn, fir op 2 % vun eisem Bruttoinlandsprodukt do eropzegoe fir Militärdepensen. D'ADR seet Jo zu 1 %, mir notéieren awer, dass déi eng oder aner Partei elo schonn undeit, dass se och bereet wär, iwwer 1 % erauszegoen. Dat sinn enorm Zomme fir e Land, wat jo awer u sech an enger Situatioun ass – loosse mer emol eescht sinn –, wou et sech net ka verdeedegen, wou et selbstverständlech soll e Bäitrag leeschten zu enger kollektiver Verdeedegung, dat stelle mer net a Fro, mee wou ee sech awer muss froen: Wou ass dat gesond Mëttelmooss an där Diskussioun?

Also deen 1 %, wou mir och als ADR gesot hunn, mir wieren d'accord, mengen ech, sollt awer wierklech eng iewescht Limit sinn, zemoos well mir keng

Rüstungsindustrie hei am Land hunn, wou mer vill Retombée kéinten hunn. An domat wär ech da scho bei där éischter Consideratioun: Wat sinn dann iwwerhaupt d'Retombée vun deem Projet, deen eis hei vun der Regierung proposéiert gëtt? Déi sinn extreem kleng! Se sinn, fir emol unzefänken, extreem kleng fir eis Arméi. Et gëtt der wuel politescher Natur, well mer vun deem engen oder aneren op d'Schëller geklappt kréien, well dat hiren Interesse vläicht méi entsprécht wéi eisen. Mee op jidde Fall sinn d'Retombée kleng. A mir froen eis ëmmer: Gëtt et dann net aner militäresch Projeten, wéi e Militärspidol, wou mer och kéinten d'Dispositioun hunn, fir anerer mat opzehuelen, wou mer och Retombée politescher Natur hätten a wou mer och kéinten eng international Unerkennung kréien?

Fir eis Arméi ass hei näischt dran. An et iergert eis ëmsou méi, Här Minister, well mer hei eng Diskussioun hunn – déi wäerte mer an den nächste Wochen och nach féieren –, wou mir soen, dass eis eegen Zaldoten ënnert dem Mindestloun bezuelt ginn. An ech weess, Dir hutt eng aner Interpretatioun dovunner, mee mir wäerten dat hei awer nach eng Kéier diskutéieren. Mir bezuelen eisen Zaldoten net de Mindestloun, mir ginn hei awer 195 Milliounen fir eng Satelliteninfrastruktur aus.

Et ass och vun eiser Säit net bestridden, ech wëll dat ausdrécklech soen, dass mer eng Solidaritéit an der NATO wéi och an der Europäescher Unioun a Sécherheetsfroen musse weisen. Dat approuvieren mir als ADR! Mir droen dat absolutt mat, dass mer déi Solidaritéit mat eise Partnerlänner hunn. Dat hei ass awer e Projet, dee weltwäit ass! Dat ass eppes anescht wéi just en Engagement am Kader vun der NATO. Hei gëtt eng weltwäit Capacitéit erméiglecht, also inklusiv, fir e Beispill ze nennen, wat China ugeet oder aner Beräicher, wou elo déi lëtzebuergesch Verdeedegungsinteressen net grad ganz héich sinn. An och do muss ee sech Froen stellen: Hätte mer dann net besser, eis op Projeten ze konzentréieren, déi wierklech eisem direkten Ëmfeld géife méi entsprechen?

Da gëtt gesot: „Et si souverän Reseauen“, d'Madamm Empain hat dat och nach kuerz ugedeit. Mee wat heescht dat? Dat heescht, dass mir absolutt keng Anung hunn, wat mat deene Méiglechkeete geschitt, déi mer aneren zur Verfügung stellen. Mir wëssen et net. An et ass och esou ugeluecht, dass mer et net kënne wëssen! An dat gëtt am Rapport als Avantage duergestallt vum Projet.

Anescht ausgedréckt, mir hunn zwar eng Responsabilitéit am Droit international public als Staat, deen de Satellitt enregistreiert, awer mir wëssen net, wat domat geschitt. Mir wëssen net, wat domat gemaach gëtt. An dat huet och eng Bedeitung, well Lëtzebuerg Satellitten ..., wéi gesot, mir sinn enregistreiert. Da gëtt gesot – mir haten déi Diskussioun –: „Jo, d'SES ass eng privat Entreprise.“ Dat spillt iwwerhaupt keng Roll! De Staat enregistreiert de Satellitt, an datt eng privat Entreprise, an där de Lëtzebuerg Staat och nach eng wichteg Roll spillt, do mat derbäi ass, dat spillt international iwwerhaupt keng Roll. Dat heescht, eis Responsabilitéit ass engagéiert bei eppes, wou mer net wëssen, wat anerer mat deene Capacitéite maachen, déi mir zur Verfügung stellen.

An dat ass ëmmer méi wichteg hautzudaags: Kommunikatiounsfrequenzen, -capacitéite sinn néideg, fir zum Beispill Dronen ze steieren, ob déi Ugrëff fléien oder net, ob se mat Waffen ekipéiert sinn oder net! Also kënne mer hei eng Lëtzebuerg Participatioun och un offensiven Operatiounen ausserhalb vum NATO-Territoire net ausschléissen! An dat gëtt eis hei an Zäit vu fënnef Minutte mat engem Modèle de base dann duergeluecht, ouni eng approfondéiert

Diskussioun, ob dat iwwerhaupt am Interessi vum Land ass! D'selwecht mat neien Type vu Waffen, déi eventuell och kënnen op déi Manéier agesat ginn.

Här President, léif Kollegeen, mir si selbstverständlech derfir, dass mir en ugemessene Verdeedegungsbeitrag leeschten als Lëtzebuerg Land, an ech betounen: Verdeedegungsbeitrag! Mir sinn net sécher, dass dese Projet deene Kritikären entsprécht an dofir wäerte mir en och net matstëmmen.

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Kartheiser. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Nathalie Oberweis. Madamm Oberweis, Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Merci, Här President. Kuerz virun de Wale 2018 hat den deemolege Verdeedegungsminister, den Étienne Schneider, nach schnell d'Finanzéierung vun engem Spionagesatellitt duerch d'Parlament gejoet. Mir wëssen, wat duerno koom: De sougenannte LUXEOSys war eng Kaz am Sak an d'Parlament huet virun zwee Joer missen eng riseg Rallonge stëmmen, fir de Projet ze retten.

Dese Projet de loi, iwwert dee mer hei schwätzen, erënnert eis staark dorunner. Eigentlech schéngt dese Projet nach méi onduerchsichteg a problematesch ze si wéi deemools de LUXEOSys. Ontransparent ass virun allem fir eis, wat do hannernt de Kulisse fir Negociatiounen gelaf sinn tëscht der SES, den USA an der lëtzebuergescher Regierung.

(Brouhaha)

Laut Exposé huet d'SES de Projet 2017 ëffentlech ...

M. Fernand Etgen, Président | Wannechgelift, e bैसे méi roueg!

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Laut Exposé huet d'SES de Projet 2017 ëffentlech lancéiert. Et geet ëm en Netzwek vun eelef Satellitten, déi Konnexiounen mat stateschen a beweeglechen Objete kënnen hierstellen, an dat mat engem enorm héijen Debit. Domadder kann een also zum Beispill militäresch Drone steieren. Dat ass u sech scho ganz problematesch wéinst de Mënscherechtsverstéiss, déi zumindest an der Vergaangenheet domadder gemaach goufen.

Ech ginn emol dovunner aus, dass d'SES hire wirtschaftleche Calcul ënner anerem dorobber baséiert huet, en Deel vun de Capacitéiten duerno der US-amerikanischer Defense ze verkafen. Den US-Rüstungsmarché ass extreem lukrativ an d'SES huet sech jo scho méi laang do a Stellung bruecht. Wéi et schéngt, hunn d'USA awer nach kee Kontrakt ënnerschriwwen an nach guer net decidéiert, ob a wéi vill se schlussendlech wëllen op den Dësch leeën. Vläch hänkt dat jo mam Wiessel am Wäissen Haus zesummen. An ech ka mer gutt virstellen, dass déi Responsabel bei der SES nervös ginn.

Laut Exposé ass et elo esou, dass d'Amerikaner kloergestallt hunn, dass se nëmme wäerte matmaachen, wann de Lëtzebuerg Staat sengersäits eraklëmt an eng Enveloppe op den Dësch leet, woubäi et do och nach net kloer ass, a wéi enger Héicht sech d'Amerikaner iwwerhaupt wäerte bedeelegen. Dat heescht, de Lëtzebuerg Staat leet emol mat deem Projet de loi eppes dohinner an der Hoffnung, dass d'Amerikaner dann nozéien. Alles dat schéngt eis zimmlech onduerchsichteg. Kloer ass och, dass mir dës Satellittecapacitéiten am Moment guer net brauchen. D'Lëtzebuerg Arméi huet aktuell keng Verwendung fir esou grouss Capacitéiten.

Et gëtt da gesot, mir géifen déi Capacitéiten der NATO oder aneren Organisatiounen oder och Alliéierten – woubäi et engem do ka kal de Réck erofafen, deemno, u wéi eng Alliéiert een do denkt – zur Verfügung stellen. Ob awer do tatsächlech en Interessi besteet oder ob dat elo mol einfach esou ugeholl gëtt, ass fir eis net kloer. De GovSat ass, souwäit ech weess, jo och net de grouse Succès.

Donieft soll da mat deene bal 200 Milliounen eng Buedemstatioun gebaut a bedriwwen ginn, net noutgedrungen, mee dat ass jo emol d'Zil. Wou déi Buedemstatioun schlussendlech soll hikommen, wësse mer anscheinend nach net. Sécher ass just, datt se zimmlech no beim Äquator muss sinn. Dat heescht, mir müssen noutgedrungen nach mat engem anere Land negociéieren. Och do stelle sech e ganze Koup Froen, déi an deem Projet de loi net beäntwert ginn, schonn eleng, well keng detailléiert Opstellung vun de Käschten doranner enthalen ass an d'Käschte bei esou Projekten emol ganz schnell gären no uewen explodéieren.

Mir hu schonn an der Vergaangenheet déi reng quantitativ Logik vun der NATO kritiséiert, déi eis hei zwéngt, riseg Depensen ze maachen, ouni datt se engem konkrete Besoin entsprechen. Ech verstinn, datt, wann een d'Sue souwiso iergendwou muss lassginn, ee se da léiwer hält, fir enger lëtzebuergescher Entreprise ze hëllefen, mee dat mécht dat Ganzt fir eis awer net besser.

Des Weidere liest sech dëst Gesetz, fir mech zumindest, wéi en Alignement op d'US-amerikanesch strateegesch Interessi. Et geet jo vill rieds vu strateegesch Interessi a Besoinen, ouni dass kloer gesot gëtt, wéini vu lëtzebuergesche strateegesch Interessi rieds ass a wéini vun den US-amerikanesche strateegesch Interessi rieds ass. Fir eis ass dat och net onproblematesch, wann ee weess, wéi eng Roll d'USA scho mol an der Welt gespillt hunn.

Mir wäerten dëse Projet op jidde Fall net matstëmmen!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Oberweis. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Zënter dem leschte Joer huet sech d'Sécherheets-situatioun an Europa an an der NATO dramatesch verännert duerch d'Invasioun vun Russland an der Ukrain. Dat bréngt och nei Erausforderunge fir d'NATO. A mir als Piraten stinn och ganz kloer zu der NATO.

Et muss een awer, och wann een zur NATO steet, eng Kéier déi Diskussioun féieren, ob deen 1 % vum PIB nach ëmmer dee richteg Berechnungsmodell ass, well Lëtzebuerg huet, an dat wësst Der jo alleguerten, en immens héije PIB, verglach mat den anere Länner, och mat den aneren NATO-Memberen – huele mer Litauen, Lettland, Estland oder Island, déi alleguerten hanner eis leien, also wierklech herno och pro Kapp manner müssen an d'Defense investéieren.

Kuckt een am Moment déi aktuell Statistiken, si mir weltwäit op der aachter Plaz, wann ee kuckt, wéi vill pro Awunner an d'Defense investéiert gëtt. An do kënne mer scho ganz houfreg drop sinn. D'Fro ass eeben elo – wat de Minister ugekënnegt huet –, ob mer do wierklech müssen an nächster Zäit op 1 Milliard pro Joer eropgoen oder ob mer net sollten awer eng Kéier diskutéieren, ob déi PIB-Reegel nach ëmmer ubruecht ass, well de PIB eeben zimmlech relativ ass a grad zu Lëtzebuerg e schwierge Berechnungsmodell ass a par rapport zu den Awunner.

Zu deem Satellitt, deen net, wéi meng Virriedner gesot hunn, een eenzege Satellitt ass, deen eropgeschoss gëtt, mee wat e ganz net ass vu Satellitten, déi herno wäerten am Weltraum ronderëmdréinen, soudass et net op een eenzege hei wäert ukommen: Et ass och hei esou, muss ee soen, dass d'Regierung, zumindest de Minister hei, den aktuelle Minister, den Här Bausch, aus de Feeler vum Virgänger geléiert huet. Well hei ass et esou, dass een op e garantéierte Partner zrëckgräift, an zwar d'SES! Et gëtt keen op der Welt, dee méi Erfahrung huet an de Satellitten, dee méi weess, wéi een do d'Kommunikatioun richteg opbaut an deen och nach eng Lëtzebuurger Firma ass!

Dat heescht, mir liwweren hei der NATO Kapazitéiten, déi herno iwwer eng Lëtzebuurger Firma wäerten ofgerechent ginn, wat natierlech eng Retombée ass fir eist Land. Dofir wäerte mir Piraten och haut dëse Projet matstëmmen, well en ass ganz wichteg fir eis Satellittentwécklung, fir d'SES. An Dir wësst alleguerten, d'SES muss gestärkt ginn, et steet eng Fusión am Raum. A wann d'SES do gutt Partner hei am Land huet, ass dat och eng Sécherheitsgarantie, fir dass d'SES herno ka soen, datt hir Satellitten an hire Siège zu Lëtzebuerg bleiwen. Duerfir ass et gutt, dass d'Regierung zu deem Moment der SES de Réck stäipt.

Dann zu deem Projet: Deen ass eis och ganz sympathesch, well dëse Projet wäert an der Ukrain nei Méiglechkeete schafe fir d'Kommunikatioun. Jo, ech hat et an der Kommissioun gesot, leider e bëssen ze spéit: Et wäert Enn des Joers sinn. Et ass am Moment schonn en aneren SES-System, deen aktiv ass, dee manner schnell ass, dee manner Kapazitéiten huet, deen een awer och elo scho kéint der Ukrain zur Verfügung stellen. Well am Moment, musst Der wëssen ..., d'Ukrain ass am Moment e bëssen ofhängeg. Et ass fei gewiescht, dass den Elon Musk seng Kapazitéiten direkt am Ufank zur Verfügung gestallt huet, mee et ass awer nun emol eng privat Entreprise, déi am Moment der Ukrain d'Méiglechkeeten zur Kommunikatioun zur Verfügung stellt.

An dës Satellitten, déi herno wäerten operativ sinn ... An ech hoffe wierklech, dass et ganz schnell wäert goen – well d'Ukrain brauch se schnell – an dass se fir Enn des Joers wäerten operativ sinn. Déi wäerten dann och nach eng Kéier der Ukrain, wa mer deenen d'Kapazitéiten zur Verfügung stellen – an ech hoffen, dat wäert d'NATO maachen –, do kräfteg hëllefen, fir d'Russe vun hirem Territoire ze verdriewen.

Dofir wäerte mir dat haut matstëmmen. An ech verstinn och déi aner Parteien, déi esou géint e Satellitt sinn, well wann ech hir Ukrain-Positioun kucken, dann ass dat heiten alles an enger Linn. Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Vizepremier- a Verdeedegungsminister François Bausch.

Prise de position du Gouvernement

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Merci, Här President. Merci alle Riedner fir hir Interventionen an der Madamm Rapportrice fir hire gudd schrëftlechen a mëndleche Rapport.

Ech wëll vläicht fir d'éischt ufänke mat enger Remark, déi den Här Kartheiser gemaach huet, wou e gesot huet, hie kéint sech nach ganz gutt erënneren un déi Zäit, wéi hien an der Arméi gewiescht wär, wat do d'Positioun war vun deene Gréngen déi Zäit. An do hunn ech natierlech misse schmunzelen, well den Här Kartheiser, dee war jo an der Arméi – wa meng Zuele

richteg sinn, déi ech elo séier gegoogelt hunn – bis 1989.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Dat ass richteg esou.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Dat heescht – déi gréng sinn 1983 gegrënnt ginn –, bis 1989, ech weess net, ob ... Also ech selwer deele ganz sécher net méi vill Positiounen oder ech deele ganz vill Positiounen net, déi déi gréng vertratt hunn tëschent 1983 an 1989. Mee ech weess awer net, ob dat duergeet vum Historique hier, fir kënnen e Bou ze maachen op d'Situatioun vun haut, well d'Situatioun vun haut geopolitesch – do musst Der mer zumindest Recht ginn – awer weesentlech geännert huet par rapport zu virun 1989. An donc schéngt et mer net anormal ze sinn, datt eng Partei, déi sech selwer seriö hält, natierlech am Joer 2023 eng aner Positioun huet wéi 1988 oder 1989.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Très bien!

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Dat ass déi éischt Bemierkung.

M. Michel Wolter (CSV) | Zumindest, bis Der nees an d'Oppositioun kommt.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo.

(Hilarité)

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Wa mer déi Positioun nach hätten, Här Wolter, richteg, da misste mer erëm an d'Oppositioun kommen. Do hutt Der honnertprozenteg Recht!

(Hilarité)

Mee gottseidank hu mer déi jo net méi!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Am Oktober kucke mer dat.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Bon, Här Kartheiser, am Oktober, wësst Der, dat kuckt Dir net, dat kucken d'Wielerinnen an d'Wieler. A kommt, mir loosse déi emol gewäerden, wat se decidéieren am Oktober.

Plusieurs voix | Très bien!

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Zweete Punkt ass: Wann hei iwwer Retombéeë geschwat gëtt, net Retombéeën, iwwert dat, wat mer hei iwwerhaupt maachen, da mengen ech – an dat deet mer e bësse leed, well mir hunn eis vill Méi ginn, et an der Kommissioun ze erklären –, datt bei verschidene Leit nach ëmmer net esou richteg verstane gëtt, wat mer da wierklech hei maachen!

Well et gëtt nämlech e groussen Ënnerscheed tëschent deem, wat mer haut hei decidéieren an där Enveloppe financière, an deene Projekten, déi Dir schonn, déi d'Chamber schonn iergendwann eng Kéier gestëmmt huet: Beim LUXEOSys, do hu mir selwer decidéiert, e Gesetz ze stëmmen, fir da selwer e Satellitt eropzeschëssen. Beim LuxGovSat war et och esou. Hei schësse mir selwer kee Satellitt erop, hei schëisst d'SES Satellitten erop a se bleiwen an d'Propriétéit vun der SES. Dat heescht, et bleiwen honnertprozenteg privatrechtlech, kommerziell Satellitten, déi natierlech och vill agesat ginn. An ech mengen, d'SES hat eng gutt Nues, fir fréi heiranner ze investéieren, an déi do Richtung, fir a Medium Orbit déi doten Zort vun innovativen neien Telekommunikationssatellitten eropzeschëssen. Da bleift dat och esou.

An dat Eenzegt, wat mir hei maachen, dat ass: Mir kafen hei eigentlech eng Déngschtleeschung an. Mir kafe jo Capacitéit an. Fir 190 Milliounen, elo iwwer zéng Joer, wéi et schonn hei gesot ginn ass, kafe mir eng Déngschtleeschung an.

A mir kucken och nach am Kontext vun där Déngschtleeschung hei, ob mer niewent deem, wat mer hei als Lëtzebuerg decidéiert hunn, net och nach méi e grouse Partner, dee ganz staark interesséiert ass, d'Veereengt Staaten, kënne fannen, fir mat deenen zesummen och nach e Krack méi wäit ze goen. Woubäi natierlech, bei der Demande, kënnst Der Iech virstellen, wann déi dat maachen – an d'Chancë stinn awer ganz gutt, datt se et maachen, well si hu schonn éischt Decisiounen geholl –, do schwätze mer vu ganz aneren Zomme wéi déi 190 Milliounen, vun deene mer hei schwätzen, iwwer zéng Joer!

An da kommen ech och schonn direkt bei dee Punkt, wou Der sot: „Do si keng Retombéeën!“ Also ech ka mech jo nëmme wonneren!

(Brouhaha)

Wann hei keng Retombéeë si fir Lëtzebuerg! Et ass eng honnertprozenteg Lëtzeburger Entreprise, déi dat heite bedreift, déi jo och d'Recette herno kritt fir dat, wat hei u Capacitéite verkaf gëtt, u wien och ëmmer. Jo gutt, da musst Der mer erklären, wat mer da solle maachen, fir Retombées économiques zum Beispill ze hunn!

Dat hei ass nu wierklech e Beispill, wou mer der SES als enger vun deene wichtege Entrepreneuren, déi zu Lëtzebuerg opgebaut gi sinn an de leschte Joerzengten, eppes ginn, wou se wierklech ekonomesch net nëmme kann hir Fachkompetenz weisen, mee herno natierlech och eppes do verdéngt. Bon, a wann d'SES eppes do verdéngt, da kënnst Der Iech jo virstellen, da wäert de Lëtzeburger Staat och nach eng Kéier eppes do verdéngen, well déi bezillt jo schlussendlech Steieren hei zu Lëtzebuerg.

Also, et kann ee jo vill Projekte kritiséieren an der Defense aus deem dote Bléckwénkel – wat ech awer net maachen, mee Dir maacht dat jo hei systematesch! Mee ech mengen, datt éischer d'Hannergrënn déi sinn, déi den Här Goergen a sengem leschte Saz gesot huet, wéi datt Der seriö Ursache vläicht hutt. Mee dann hätt Der bei all deenen anere Saachen ..., do kann een dat nach mindestens novollzéien, mee bei deem heiten ass et wierklech net nozevollzéien, well, wéi gesot ...

An da kommen ech zu deem anere Punkt: Duerfir fannen ech et och schued, datt nach ëmmer hei, bewosst oder onbewosst, ech weess et net – also vläicht musse mer et an der Kommissioun dann nach eng Kéier erklären, mee ech mengen awer, mir hu vill erkläert –, datt nach ëmmer erëm dat heite vermëscht gëtt mat Projekte vu virduen. Dee Projet hei huet wierklech näischt ze di mat deene Projeten, déi mer virduen an der Chamber hei decidéiert hunn, also LUXEOSys oder och nach LuxGovSat, well, wéi gesot, et geet drëms: Mir kafen eng Déngschtleeschung an.

An dat heiten ass och eppes, wat näischt ze dinn huet domat, datt Lëtzebuerg just géif einfach de Vereenegte Staate wëllen hannendrunn, also datt mir alles géife maachen, wat déi gären hätten. De Space a Cyberspace, dat sinn zwee essentiell Sujeten an alle Verteidigungsinstanzen de Moment, ob et d'Europäesch Union ass ... Dir kënnst Iech d'Méi maachen, gitt emol eng Kéier kucken op den Internetsite vun der Kommissioun an da kuckt Der emol, wat zum Beispill den Här Thierry Breton a leschter Zäit alles virgestallt huet am Numm vun der Europäescher Kommissioun an deem heite Beräich. Dir kënnst och kucke goe bei den Haut Représentant vun der Europäescher Union, den Här Borrell, wat deen an deem Beräich hei seet. Dir kënnst och an d'„Bussole stratégique“ noliere goen, wat do steet. Do steet extreem vill heiriwwer dran.

Dat nämmlecht ass bei der NATO, d'NATO-Strategie 2030, déi jo ugeholl ass. Do ass de Space een essentiell Feld, wou Sécherheetsfroe sech an Zukunft wäerte stellen. An dat ass och normal, well vill kritesch Infrastrukturen op der Äerd hunn an der Zwëschenzäit – d'äers si mer eis net ëmmer all esou bewosst – mam Espace ze dinn. An duerfir, wa mer gären déi kritesch Infrastrukturen op der Äerd protegéieren, da musse mer se virun allem och am Espace protegéieren, well se gi vun do gesteuert!

Duerfir, am Defenseberäich ass et relativ kloer, datt dat doten ee vun deene wichtegste Punkte gëtt an der nächster Zäit. An duerfir sinn och d'NATO an och d'EU immens dankbar, datt Lëtzebuerg – well Lëtzebuerg den Knowhow huet, d'Industrie huet – grad hei sech investéiert a Suen an de Grapp hält an eppes mécht – fir eis gemeinsam Sécherheet! Well wat richtig ass: Lëtzebuerg – a kee Land, an Europa scho guer net, mee ech géif souguer doriwwer erausgoen – ka sech haut an där komplizierter Welt, an där mer sinn, eleng verteidegen. An duerfir, wat mer hei maachen, dat ass e Beitrag am Kader vun enger europäescher respektiv transatlantischer Verdeedungspolitik. Et ass e wichtige Beitrag, fir dee mer och vill felicitéiert kréien a wou mer dann ..., an dat ass déi lescht, déi politesch Retombée, déi hei enorm ass, déi mer hei hunn. Déi ass enorm positiv! Mir ginn nëmme gelueft wéinst grad esou Projekte wéi deem heiten, an doriwwer sinn ech op alle Fall ganz frou.

Dann och nach zum Personal: Mir sinn duerfir och hei an engem anere Cas de figure wéi bei anere Projeten, well hei natierlech den Haaptdeel vum Personal jo bei der SES ass. Et ass jo d'SES, déi d'Déngschtleeschung bréngt. Natierlech ass bei eis an der D7 d'Ekip Space, déi mer jo kontinuierlech ausgebaut hunn an och wäerte weider ausbauen. Natierlech spillt déi och eng Roll hei, dertëscht, mee den haaptoperativen Deel fënnt awer bei der SES statt, an eeben net an der Defense selwer.

An et ass och net richtig ze soen, déi 190 Milliounen, déi Capacitéiten, déi mir hei kafen, datt mat deene kéint iergendeppes gemaach ginn, wou mir net selwer kéinte matdecidéieren. Iwwert déi 190 Milliounen kënne mir matdecidéieren! A mir kënnen zu all Moment decidéieren, e Partenariat zum Beispill ze refuséieren oder och een erëm ze annulléieren, wa mer der Meenung sinn, datt dat, firwat déi Capacitéit benotzt gëtt vun deem Partner vun eis ... An do schwätze mer och wierklech net vu Partner, déi mer net kennen – zemoos wa mer mat eise Capacitéite rechnen –, mee hei schwätzen ech éischer vun europäesche Partner oder am Kader vun der NATO. Mee mir kënnen zu all Moment decidéieren, datt mer Saache wëllen zréckzéien, respektiv kënne mer soen: „Mir deelen dat do net, duerfir soll et net benotzt ginn.“

Mee souwéiso, wa gären e Land eppes mécht ausserhalb vun der EU, zum Beispill, oder souguer ausserhalb vun der NATO, déi kënnen ... Éischters ass dat selbstverständlech net deen Eenzenge, dee weltwäit operéiert mat esou enger Technologie wéi där do, mat esou Satellitte wéi deenen do. An zweetens, déi kënne sech dat jo selwer och nach doriwwer eraus akafe goen, wa se wëllen eppes maachen, wou se net wëllen hunn, datt mir eppes driwwer gewuer ginn, oder wou se fannen, datt eis Konditiounen ze streng sinn, déi mir stellen, fir datt een zum Beispill kann op eis Capacitéiten zréckgräifen. Ma da kann een déi einfach um fräie Marché akafe goen, dat ass och schonn haut méiglech.

A by the way wëll ech Iech iwwert dat, wat de Moment an der Ukrain stattfënnt, soen: Wësst Der,

ech fannen et net ëmmer gutt, wa mer iwwer alles schwätzen, wat mer maachen. Mir sinn transparent bei deem, wat mir liwweren, mir sinn iwwerhaupt transparent bei deem, wat mer maachen, bei der Form, wéi mer der Ukrain hëllefen. Mee ech mengen, et gëtt awer och Momenter, wou ee sech einfach seet: Bon, et muss een net ëmmer onbedéngt iwwer alles zu all Moment schwätzen. Just dozou!

Bon, dann zu deem 1 %, just ofschléissend nach zwee Sätz doriwwer. Dir kennt jo meng Meenung zu deem Prozent, ech hu se schonn oft virgestallt. Dir kennt och der Regierung hir Meenung. Déi steet elo ënner anerem och an de Lignes directrices dran. Dat ass och déi Meenung, déi mer vertrieben an den internationale Gremien, do wou mer sinn. An natierlech versiche mer ëmmer erëm, op déi spezifesch Situatioun vu Lëtzebuerg hinzewiesen.

Mee mir mussen eis awer och näischt virmaachen, dat ass awer och net esou einfach! Wann Der an deem Gremium sëtzt an Dir mussst eng Ried halen an der NATO an et sinn zwee Drëttel oder souguer dräi Véierels vun de Länner net Är Meenung, dat ass net ëmmer bequeem, zemoos, wann Der vläicht net dat politesch Gewicht hutt wéi anerer. Mee et ass awer akzeptéiert! Et ass awer keen, deen eis seet, well mer déi Meenung hunn, misste mir elo ... Et gëtt jo keng Sanktioun géint déi Decisiounen. Mee et ass awer Drock do, datt muss ee soen. An dat muss een awer och zum Deel novollzéien, well do gëtt et jo ganz ënnerschiddlech Argumentatiounen, firwat déi eng fir 2 % sinn, anerer souguer fir 3 % sinn oder mir oder zum Beispill och e Land wéi Kanada – Kanada ass éischer an eise Boot – där Meenung sinn, an déi hei Richtung ze goen. Iwwerengs ass, niewebäi bemierkt, dat Land, wou de Generalsekretär hierkënn, Norwegen, selwer och net op 2 %. Dat ass jo och net grad e Land mat engem klengen PIB.

Also, déi Diskussioun ass komplizéiert. Ech hoffen nach ëmmer, datt mer et fäerdegbréngen, eng Kéier eng méi sereine Diskussioun ze féieren doriwwer, wat da wierklech Sënn mécht, wa mer Suen ausginn.

Datt mer musse méi fir eis Verteidigung maachen, schéngt mer kloer, do ass och jiddweree sech eens. Mee et geet net drëms, einfach Suen auszeginn, et geet drëms, Suen auszegi fir eppes, wat Sënn mécht. An esou solle mer et och diskutéieren, dat ass op alle Fall der Lëtzeburger Regierung hir Meenung. An duerfir hu mir deen 1 % elo definéiert bis 2028; bon, dat ass scho sportlech genuch, fir déi agehalen ze kréien.

Voilà! An da sinn ech gespaant, wat déi nächst Regierung decidéiert. Dat kucken ech da mat vill Interessi, wéi deen nächste Minister sech domadder erëmplot, wéi et dann duerno weidergeet.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Verdeedungsminister François Bausch. Parole après ministre fir den Här Fernand Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, ech hunn dem Här Bausch ganz gär nogelasschert, wéi esou dacks. Ech wollt en natierlech un e puer Saachen erënneren, awer och, well ech mech gutt un déi Zäit erënneren.

Mir ware bis 1989 am Kale Krich. Mir haten deen Abléck fir Westeuropa nach eng vill méi geféierlech Situatioun, wéi mer se am Abléck duergestallt kréien.

Plusieurs voix | O!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Et ass, nee, et war eng ganz aner Zäit. Ech mengen, hei sinn der vill, déi hunn dat net materliert. An ech erënnere mech, datt

déi gréng Beweegung eng ganz pazifistesch war – dat war eng vun hiren Haapttribfiedere – an datt déi och zum Beispill an där deemools dominanter Debatt ëm en nukleart Gläichgewiicht an Europa eng ganz aktiv Roll gespillt huet. Also et war schon esou, datt och déi gréng do vun Ufank un aus hirem pazifistesche Reflex eraus eng ganz aktiv Roll gespillt hunn.

1991 dunn, um Enn vum Kale Krich, dat eigentlech vun 1989 un – ech sinn aus der Arméi erausgaang, wéi de Kale Krich eigentlech eriwuer war –, hate mer dann déi Diskussioun, déi och zu engem groussen Deel aus grénge Kreesser koom, iwwert d'Ofschafung vun der Lëtzebuurger Arméi.

Dat ass esou wäit gaangen, datt och d'Kolleege vun der sozialistescher Partei deemools op engem Kongress doriwwer geschwat hunn. An ech erënnere mech, datt mer an den Affaires étrangères deemools, do waren d'Sozialisten an der Regierung, laang Diskussiounen doriwwer haten, wat dat fir Konsequenzen hätt a wéi kéint argumentéiert ginn, inklusiv op engem sozialistesche Parteikongress, ob d'Lëtzebuurger Arméi sollt kënne weider bestoen oder net. Dat war déi Atmosphär dunn, déi Mentalitéit, wéi se deemools war. Et ass ganz interessant. Ech si frou, datt ech dat materielle hunn. Well wann een dat mat haut vergläicht, si mer an enger anerer Situatioun.

An da vläicht nach eng lescht Bemierkung, Här Minister. Ech brauch net zréckzegoen op 1989 oder 1991, fir mer Gedanken ze maachen iwwert d'Geschicht vun Ärer Partei. Ech brauch nëmme bis 2018 zréckzegoen, wou ech nach ganz gutt Äre Walprogramm fir d'Europawalen am Kapp hunn. An deem stoung, an dat war e Walprogramm, dee war da fir déi aktuell Mandatsperiod am Europaparlament: keng Waffeliwwerungen a Krisengebitter. Och dat ass nach net laang hier, mee och dat ass eppes, wat déi gréng wierklech net representéieren.

Wat elo d'NATO ugeet, do muss ech Iech soen ...

Jo, ech hu jo Parole après ministre, da Parole après député ...

M. Fernand Etgen, Président | Parole après ministre si fënnf Minutten.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Et dauert awer scho relativ laang. Ech wëll jo näischt soen.

(Interruption par M. Mars Di Bartolomeo et hilarité)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Gelift? Ech hunn dat do net matkritt. Ech hunn dat do leider net matkritt. Ech hätt gär matgelaacht.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Nee, ech hat gesot, Dir wäert jo Duebelagent; da kritt Der och duebel Riedezeit.

Une voix | Oh là là!

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Iwwregens gehéiert ... Dat ass ganz interessant, datt Der dat sot, Här Mars Di Bartolomeo. Ech gehéiere warscheinlech zu deene ganz sielene Lëtzebuurger, déi sech aktiv géint d'Sowjetunioun engagéiert hunn. Dat heescht, all déi Leit, déi mech haut esou gär kritiséieren ..., mee ech gehéieren zu deene ganz weinegen, déi dat gemaach hunn an ech sinn hounfreg dorobber. Voilà!

Wat awer elo d'NATO ugeet, wollt ech dem Här Minister awer och nach soen: Ech begreissen u sech dat, wat en elo gesot huet iwwert déi Unerkennung, datt dat unerkannt gëtt, wann e Land an der NATO eng aner Positioun huet. Well Dir sot ëmmer – Dir sot et dacks, ech weess net, ob Der et ëmmer sot –, datt mer mussen hei an do zum Beispill beim belsch-Lëtzebuurger Bataillon ... Mir musse guer näischt! Mir sinn e souveräne Staat an ech mengen, d'Lëtzebuurger

Regierung kann decidéieren, opgrond vun hiren Erwägungen, muss et och am Interessi vun dem Lëtzebuurger Land maachen, wat wierklech déi bescht Optioun wär.

Mir wäerten iwwert dee belsch-Lëtzebuurger Bataillon nach méi laang diskutéieren, dat ass jo net de Sujet vun haut. Mee mir mussen dat net maachen a mir verrieden awer déi Meenung, datt et besser Optiounen géif ginn, fir e Verdeeegungsbudget auszeginn a fir Verdeeegungsoptiounen fir dëst Land ze huelen, wéi déi do.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An d'Wuert geet zréck un den Här Minister.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Här Président, et wonnert mech e bëssen, den Här Kartheiser war jo da bis 1989 selwer Militär a weess jo dann och, wéi d'NATO fonctionéiert a wéi innerhalb vun der NATO decidéiert gëtt, wat am Fong, éischters, d'Prioritéit si vun der NATO fir déi Joren duerno, fir déi Perioden, déi kommen, respektiv wat fonnt gëtt, wat déi eenzel Länner an engem Solidaritéitsgedanke misste kënne leeschten am Kader vun deem Bündnis.

An da misst e jo och wëssen, datt et déi Decisioun zum Beispill fir dee Bataillon ..., deen hu mir net erfionnt zu Lëtzebuerg, deen ass och net an der Belsch erfionnt ginn. Mee do gëtt et eppes, dat nennt sech NATO Defence Planning Process. Dat ass am Fong eng Verhandlungsprozedur, déi leeft en continu. Déi huet elo zwee Joer gedauert. An an där ass festgehalen ginn, datt d'Belsch mat Lëtzebuerg e Reconnaissancebataillon am Mediumberäich hei sollt opstellen, well dat gebraucht géif gi vun der NATO, datt dat wichteg wär.

Natierlech kënnt Dir als Lëtzebuerg, mir kéinten och, Dir kënnt och proposéieren, datt mer aus der NATO sollen erausgoen. Maacht eng Kéier eng Proposition, da kucke mer emol, wéi déi Diskussioun da gëtt, wann Dir dat fannt. Dat ass Äert Recht.

Dat ass awer net meng Meenung, och net der Regierung hir Meenung. Mee ech mengen awer, datt wann een an esou engem Gremium ass an et do Diskussions- an Decisionsprozesser gëtt an déi bis eng Kéier arrêteiert sinn an et huet een déi matarrêteiert, et awer normal ass, datt een och versicht, sech herno an der Ëmsetzung un dat ze halen, wat ee virdrun do matdecidéiert huet. Et schéngt mer logesch ze sinn. Dofir, dat ass net eng Erfindung vu Lëtzebuerg a vun der Lëtzebuurger Regierung, mee dat ass eppes, wat festgestallt ginn ass als e Besoin a wou gesot ginn ass herno an deem ganze Prozess, deen iwwer laang Zäit diskutéiert gëtt mat de Länner, datt Lëtzebuerg an d'Belsch dat zesumme maache sollen. Duerfir, dat ass relativ kloer.

Dat zweet ass: Wësst Der, éischters emol, also mir kënnen natierlech och elo nach nokucke goen, wat d'sozialistesche Partei virum Zweete Weltkrich gesot huet, oder anerer heibannen – mee wat huet dat mat haut ze dinn?

D'Welt huet komplett geännert zënter 1989, dat hunn ech Iech schonn eng Kéier gesot, wou Dir nach an der Arméi waart, a wéi gesot, jiddwer Partei huet hiren Historique. Meng Partei huet hiren, d'CSV huet hiren, jiddwereen huet säin. Mee wat elo interesséiert, dat ass dat, wat mer haut decidéieren, ob mer dat richtig fannen oder ob mer dat falsch fannen.

Une voix | Très bien!

M. François Bausch, Ministre de la Défense | An dat, fannen ech, ass dat Eenzegt, wat Sënn mécht ze decidéieren. An d'Regierung fënnt, datt dee Projet hei Sënn mécht an d'Regierung freet sech doriwwer,

datt eng grouss Majoritéit vun dësem Parlament dat d'nämmlecht gesäit.

Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Bausch. An d'Wuert geet nach eng Kéier zréck un den Här Kartheiser.

(Interruptions)

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, villmools merci. Ech muss mech awer entschëllegen, an zwar bei de Kolleege vun der sozialistescher Partei, net well dat falsch war, wat ech virdru gesot hunn, mee well ech weess, datt Der den Owend en Engagement hutt, an dofir wëll ech dat elo net ze laang an d'Längt zéien.

Mee et geet mer elo drëm, dem Här Bausch nach zwou Äntwerten ze ginn. Dat éischt ass, datt mir guer net wëllen hunn, aus der NATO erauszegoen. Ech hunn dat virdrun och betount: Mir bekennen eis zur NATO.

Dat zweet ass, datt et bei deem belsch-Lëtzebuurger Bataillon net duergeet, datt do e Planungsausschuss vun der NATO zu der Konklusioun kënnt, datt dat eng gutt Saach wär, well dat grad felt. Mee et muss een éischters wëssen: Firwat kann et gebraucht ginn? An ech soen Iech, datt mer weeder d'Personalstärkt hunn, fir dat kënnen ze maachen, nach d'Logistik, nach déi personell Reserven, fir esou eng Unitéit opzestellen, an datt hiren Asaz an der Praxis warscheinlech iwwerhaupt net méiglech wär. Dofir géif ech mengen, datt mer déi Planung vun der NATO, déi ganz abstrakt ass, vu Leit, déi sech net kënne virstellen, wéi d'Realitéiten hei am Land sinn, notament wat de Rekrutement vu Personal ugeet, sollten op jidde Fall ëmmer hannerfroen. Dee belsch-Lëtzebuurger Bataillon, fir eng mëttelstaark oder eng mechaniséiert – wéi och ëmmer –, llicht mechaniséiert Reconnaissanceaarbecht ze maachen, ass kee fiabele Projet. An et ass, well en a mengen Ae militäresch net fiabel ass, déi éischt a gréissten Objektioun vun aneren Absichten, politescher oder anerer Natur. Dat muss een nach weiderdiskutéieren.

Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. Jo, ech ginn nach eng Kéier d'Wuert zréck un den Här Verdeeegungsminister.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Ech wëll dem Här Kartheiser soen – Här President, ech hat et vergiess, entschëllegt mech duerfir –: Der CSV hir Motioun, also d'Chamber stëmmt, wéi se wëllt, mee ech hunn iwwerhaupt kee Problem domadder. Ech hunn dat souwiesou versprochen an der Kommissioun. Ech mengen, déi sollt een unhuelen. Dat ass meng Meenung. Dat fannen ech eng gutt Saach, déi Motioun.

M. Jean-Marie Halsdorf (CSV) | Ech hu just nach eng Fro.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Bausch. Den Här Halsdorf freet nach eng Kéier d'Wuert.

M. Jean-Marie Halsdorf (CSV) | Just eng kuerz Fro un Iech, Här Minister. Är Ausféierunge ware ganz gutt. Et huet just eppes gefeelt a mengen Aen. Dat ass ..., well et steet jo dran, d'Amerikaner géifen eng signifiant Form engagéieren. Ass dat eng Conditio sine qua non, dass de Projet aboutéiert, oder net? Dat ass d'Fro an dat wollt ech héieren, an et ass awer wichteg, dass een dat awer weess an dass een dat hei seet. Duerfir déi Fro.

M. François Bausch, Ministre de la Défense | Dat ass berechtigt, dass Der déi Fro stellt. Mee ech mengen, mir wëllen eis fir déi do Suen engagéieren, esou oder esou. Ech mengen, dat ass och d'gutt Recht. Dat ass net, well elo d'Amerikaner och duerno nach wëllen eppes maachen, mee mir ginn awer dovun aus – a mir hunn awer gutt Informatiounen –, datt déi och bereet sinn, och nach eppes zousätzlech ze maachen. Dat ass am Fong dee richteg Wording.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Verdedegungsminister. An da kritt d'Wuert den Här Yves Cruchten.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Jo, merci, Här President. Ech maachen et ganz kuerz. Ech wëll awer kuerz drop reagieren, wat den Här Kartheiser virdru gesot huet.

Ech mengen, dass ee sech net brauch ze schummen, wann een an de leschte Joerzénge, besonnesch no dem Fall vun der Berliner Mauer an dem Zesummebroch vun der Sowjetunioun, fest dru gegleeft huet, dass mer op deem Kontinent hei méi sécher géife ginn a méi a Fridde liewen, wéi dat an deene Joerzénge virdru war. Mee et gehéiert awer grad esou dozou, och haut ze erkennen, dass d'Situatioun d'lescht Joer geännert huet, dass mer eeben net méi an esou enger sécherer Welt op engem sécheren Kontinent liewen, wéi mer et vläicht alleguerter gehofft hätten, dass et duerfir leider och muss en Émdenken an der Politik ginn. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Cruchten. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8157. Den Text steet am Document parlementaire 8157².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8157 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 54 Jo-Stëmme bei 6 Nee-Stëmmen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher (par M. Laurent Mosar), Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par M. Gusti Graas), Claude Lambert et Mme Lydie Polfer (par M. Frank Colabianchi) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Motion 1

Da komme mer elo zum Vott iwwert d'Motioun, déi den Här Halsdorf deposéiert hat. Wëllt nach een d'Wuert zu där Motioun ergräifen? D'Madamm Stéphanie Empain.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Merci, Här President. Bon, ech mengen, den Här Minister huet scho gesot, hien hätt kee Problem domadder. Mir hunn och kee Problem domadder, vläicht just ënnert der Konditioun, dass Der herno net dat als Ären Erfolleg duerstellt, dass dat gemaach gëtt, wéinst dëser Motioun, well dësen ...

Plusieurs voix | O!

(Brouhaha général)

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Ui, ui, ui! Fakt ass, ...

(Interruptions et coups de cloche de la présidence)

M. Fernand Etgen, Président | D'Madamm Empain huet d'Wuert. D'Madamm Empain huet d'Wuert.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Ech waarden, bis dass Der Iech berouegt hutt, well et schéngt jo ... Firwat ...

(Brouhaha)

M. Fernand Etgen, Président | Hei, wannechgelift!

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | Firwat mécht een eng Motioun, wann et net ass, fir sech herno op de Fändel ze schreiwen, dass een eppes erreicht huet? Sou.

(Brouhaha)

An ech wëll just soen, dass mer e Verdedegungsminister ... Sot, ...

Une voix | Pscht! Pscht!

(Hilarité)

Mme Stéphanie Empain (déi gréng), rapportrice | ... ech héiere mech jo bal selwer net! Mir hunn e Verdedegungsminister, deen extreem op Transparenz spillt, deen ëmmer zur Verfügung steet, dee méi Kommissiounssätzungen an der Defense ofgehalen huet, wéi dat warscheinlech jeemools virdrun de Fall war, deen all Projet en amont presentéiere kënnt. An ech mengen, dass et e bësselche wäit hiergeholl wier, elo ze fäerten, dass een hei net géif en cours de route informéiert ginn iwwert de Projet a wéi en avancéiert.

Ech soen Iech villmools Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Empain. Dann huet den Här Marc Goergen d'Wuert gefrot.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci. Bon, ech gesinn d'Motioun elo net esou positiv wéi d'Madamm Empain, well ech och net wierklech gesinn, wat iwwerhaapt de Sënn an Zweck vun där Motioun do soll sinn. Ech mengen, dass de Minister souwisou déi ganzen Zäiten d'Chamber informéiert. Also ech si jo elo an der Oppositioun, ech sinn net am Verdacht hei, dem Minister Partie ze halen, mee bis elo war dat awer ëmmer de Fall.

(Brouhaha)

M. Marc Spautz (CSV) | Dat ass Péitenger Walkampf hei.

(Interruption par M. Jean-Marie Halsdorf)

M. Marc Goergen (Piraten) | Nee, nee. Dat war bis ... Här Halsdorf, dat huet guer näischt mat Péiteng ze dinn, et ass einfach eng Motioun.

M. Fernand Etgen, Président | Hei wannechgelift!

M. Marc Goergen (Piraten) | Ech mengen jo net, dass Dir se eleng geschriwwen hutt.

Plusieurs voix | O!

M. Marc Goergen (Piraten) | Et si fënnef Signaturen drop.

M. Fernand Etgen, Président | Hei nee, hei wannechgelift! Kommt, dat doten ass perséinlech!

Mme Nancy Arendt épouse Kemp (CSV) | Elo si mer um Här Kersch sengem Niveau.

M. Fernand Etgen, Président | Den Här Goergen huet d'Wuert, awer komme mer erëm zu deem gewinnnten, normalen Émgangstoun.

M. Marc Goergen (Piraten) | Här Etgen, ech zielen hei fënnef Ënnerschrëften, an dat hunn ech elo gesot. Also ech weess net firwat ... Dir hutt bei der Madamm Empain schonn déi ganzen Zäit dertëschtgejaut. Ech weess net, wat haut op där Bänk do lass ass.

Ech wollt just soen, dass esou eng Motioun eigentlech iwwerflësseg ass an dass een déi guer net misst heihinnerbréngen, an dofir hätt ech se och am léifsten net matgestëmmt. Mee bon, wann d'Regierung elo, also d'Majoritéit seet, dat wär de Fall ...

(Interruptions)

Ech wëll nämlech soen: Bei dësem Projet mengt een, d'CSV hätt net verstanen, ëm wat de Projet geet. Et keeft een nämlech eng Capacitéit, dat heescht, déi Käschte kënnen net an d'Luucht goen deement-sprechend. Et keeft een eng Capacitéit. Dat kann ech Iech eng Kéier e bësse méi einfach erklären: Dat ass, wéi wann Der bei der Post géift eng Internetleitung kafen. Dat mécht d'Regierung elo bei SES. Hei gëtt kee Satellitt eenzel an d'Luucht geschoss oder soss eppes. Hei keeft een einfach zu engem fixe Präis eng Telefonsleitung, fir et e bësse méi almoudesch ze erklären. Hei geet et eeben ëm méi komplex Daten.

Dofir ass déi eigentlech iwwerflësseg. Mee mir kënnen se awer matstëmmen. Mir ginn och gär gewuer, wat de Minister an der Kommissioun dozou ze soen huet. Mee e kënnt souwisou op all Invitatioun.

M. Sven Clement (Piraten) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen. Kënne mer dës Motioun à main levée ofstëmmen? Den Auteur wëll nach d'Wuert froen.

M. Jean-Marie Halsdorf (CSV) | Ech wollt dem Här Goergen soen, e soll mat den Ënnerstellungen ophalen, ze soen, ech hätt déi net eleng geschriwwen. Dat hutt Der gesot, Här Goergen. An dat Zweet, wat ech Iech wollt soen, dat ass, dass ech ... Ech mengen, Dir hat mer justement do nogelauschert, justement de Minister huet mer eng Äntwert ginn op meng Fro, an zwar déi: Hängt dee ganze Projet of dovun, ob d'Amerikaner mat eraklammen oder net? Wéi eng Roll spillt dat?

Dat hängt elo net dovun of. An deem Sënn spillt dat manner. Mee et ass awer net schlecht, wann ee bei esou engem Projet weess, wéi deen evoluéiert. Dofir fannen ech Är ganz Remark e bësse superfetatoire.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Halsdorf.

Wien ass d'accord, dës Motioun à main levée ofzestëmmen?

Vote sur la motion 1

Wien ass derfir?

Wien ass dergéint?

Wien enthält sech?

An domadder ass dës Motioun eestëmmeg ugehall.